

Ruim baan voor veelkleurigheid

Geliefd mens,

Het is volop zomer en voor mij betekent dit extra genieten van de natuur in 'mijn achtertuin': de Kennemerduinen. Al wandelend kom ik langs heldere meren en heuvelachtige zandvlaktes, hoor en zie ik vogels, Schotse Hooglanders en onlangs zelfs een vos. Alles heeft zijn plek, zijn bijdrage, in deze duinen. Variatie mag er zijn. Juist de verscheidenheid van dit landschap maakt het mogelijk dat zoveel verschillende soorten er kunnen leven.

Een fragment uit het lied *Kleuren van de wind* uit de Disney-film Pocahontas, verwoordt dit prachtig:

*De regen, de rivier het zijn mijn broeders
De reiger en de otter, lucht en land
En alles staat met alles in verbinding
In een cirkel, een oneindig groot verband*

Een ander couplet luidt:

*Jij noemt de mensen eigenlijk pas mensen
Als die mensen net zo zijn als jij
Maar treed eens in een voetspoor van een vreemde
En dan leer je in een oogwenk zoveel bij ¹*

In deze tekst klinkt voor mij door, dat veelkleurigheid, van soorten, culturen en mensen, geen bijkomstigheid is, maar een onlosmakelijk deel van het leven. Zoveel verbindingen, die ik niet altijd zie of voel, maar waarvan ik wel deel uitmaak, dat verwondert me. En dat brengt me ook bij mijn gevoel van verantwoordelijkheid. Dit raakt namelijk mijn mens-zijn. Want veelkleurigheid en deel uitmaken van een groter geheel gaan niet alleen over de samenhang in de natuur. Het bepaalt mij ook bij hoe ik omga met menselijke diversiteit.

Eerder dit jaar was ik bij de voorstelling *Aletta de musical*. Een musical over het leven van Aletta Jacobs, een meisje dat opgroeide in de tweede helft van de negentiende eeuw. In die tijd was het voor meisjes en vrouwen nog niet mogelijk om te studeren. Aletta was het daar niet mee eens. Dat schreef ze in een brief aan de minister van Binnenlandse Zaken, Johan Rudolph Thorbecke. Hij antwoordde, dat hij geen bezwaar had, mits haar vader ook akkoord was. Haar vader stemde in. Aletta ging studeren en werd in april 1878 de eerste vrouwelijke arts in Nederland.²

Hoewel ik het levensverhaal van Aletta Jacobs kende, werd ik geraakt door het handelen van Thorbecke. Wat als hij 'nee' had gezegd? Hoe lang had het dan nog geduurd voordat de eerste vrouw in de collegebanken zou zitten? Hoe zouden *mijn* kansen, en die van vele meisjes en vrouwen toen en nu, er dan hebben uitgezien?

Dat Thorbecke toestemming gaf, was niet vanzelfsprekend. Maar hij handelde vanuit zijn geloof in de gelijkwaardigheid van mensen. Vanuit dat gedachtegoed kwam hij tot de conclusie dat studeren voor mannen én vrouwen mogelijk moest zijn. Door ruimte te geven aan iemand die anders was dan de geldende norm, de variatie durven toe te laten, ontstonden nieuwe mogelijkheden. In eerste instantie voor Aletta Jacobs zelf, maar ook voor generaties vrouwen na haar.

Wat de natuur, het lied *Kleuren van de wind* en het verhaal van Aletta Jacobs mij laten zien, is dat veelkleurigheid overal is. Een bron van ongekende mogelijkheden. Maar veelkleurigheid wordt pas een kracht wanneer alle leven werkelijk deel uitmaakt van het geheel; niet als gedoogde aanwezige, maar als volwaardig deelgenoot.

En dan komen de vragen: Waar probeer ik variatie te beperken? Wie brengt een perspectief mee, dat ikzelf niet had kunnen bedenken? Waar heb ik een oordeel over zonder kennis? En waar heb ik de kans om, net als Thorbecke, ruimte te maken voor de ander of het andere, waardoor iets nieuws kan opbloeien?

De antwoorden op deze vragen zitten voor mij niet in grote gebaren, maar in het besef dat wij deel uitmaken van hetzelfde grote geheel én dat verschillen daarin geen bedreiging vormen, maar juist een bron zijn van groei en vernieuwing. Vanuit dat besef wil ik ruim baan geven aan de veelkleurigheid van het leven. Misschien kunnen we dan leren schilderen met de kleuren van de wind.

Met een hartelijke groet, graag uw zuster,
Jill Eekhart, met dank aan zuster Annemarieke Meelker voor haar inbreng bij deze weekbrief

Aandacht voor de doopbelofte

¹ Bron: Kleuren Van De Wind - Pocahontas - Disney Songteksten Database

² Bron Nationaal Archief: 90ste sterfdag Aletta Jacobs | Nationaal Archief